

К О Н Ц Е П Ц И Я

**за стратегическо управление на Административен съд гр.Силистра
/чл.194б ал.1 т.2 ЗСВ/**

изготвена от Маргарита Русева Славова

Уважаеми дами и господа - членове на Съдийската колегия на ВСС,

Като кандидат в откритата процедура за избор на административен ръководител на Административен съд гр.Силистра с Решение, взето по Протокол №28/13.12.2016г. на Съдийската колегия на ВСС, публикувано в ДВ, бр.102/23.12.16г. и във връзка с изискването от чл.194а ал.2 ЗСВ, представям на вниманието Ви виждането си за състоянието на съда, достиженията и проблемите в досегашната му дейност, както и идеите за неговото развитие, чрез набелязване на цели и конкретните мерки за тяхното достигане /чл.4 ал.3 т.6 от Правила за избор на административни ръководители на органите на съдебната власт по чл.167 ал.1 т.2-т.4 ЗСВ, приети с Решение на СК на ВСС по Протокол №19/11.10.2016г./

Лична мотивация за заемане на длъжността: Административният съд в гр. Силистра, както и останалите административни съдилища в страната, е създаден по силата на преходната разпоредба на §3 от ПЗР АПК и образува, разглежда и решава дела от 01.03.2007г. /§4 ал.3 ПЗР АПК/. От началото на дейността му съм съдия в същия и имах шанса да съпреживея всички изпитания и предизвикателства по неговото устройване /помещения, техническо оборудване, човешки и бюджетни ресурси и всичко друго необходимо да заработи един нов орган на съдебната власт в града/. Към настоящия момент реално работим трима съдии, които си имаме пълно доверие, бих казала, че по всяко дело се произнася „общото съдийско събрание“, както често се шегуваме. Ние обсъждаме спокойно помежду си, когато е необходимо, конкретни процесуални въпроси или материалноправни текстове по едноличните административни казуси, точно защото си вярваме и разчитаме на професионализма на другия. Според мен съществува топъл, приятелски и съдържателен климат на работа - незаменима ценност, която трябва да се брани. Както съм имала случай и друг път да споделя в разговори с членове на ВСС, и сега смело бих казала, че който и да е председател от тримата работещи съдии в съда, последният ще продължи да подобрява дейността си, в съгласие и с обществените очаквания. Последното, някак от само себе си, провокира обсъждането на въпроса с изтичане на мандата на председателя на АС-Силистра, като общото становище се съсредоточи върху моята кандидатура, съгласно възможността от чл.167 ал.5 ЗСВ и, най-вече с цел осигуряване на непрекъснатост, продължаване на традиционно добрите отношения с другите органи на съдебната власт, с други институции, както и на наложилите се като ефективни, добре работещи организационни и административни практики в съда. Всичко това лежи в

основата на личната ми мотивация и се оказа достатъчно за да подам документите си за участие в настоящата процедура.

Състояние на органа на съдебната власт: От годишните отчетни доклади на Административен съд гр.Силистра е видно, че са достигнати добри резултати по показателите - срочност на разглеждане на делата; правилното им решаване; повишаване професионалната подготовка на магистратите, вкл. полагане на постоянни усилия за уеднаквяване на практиката, с цел пълно игнориране на изолираните случаи на противоречиви материалноправни разрешения по сходни казуси на различни съдии-докладчици. Още от самото начало, от председателстването на съдия Павлина Георгиева /03.01.2007г.-30.01.2012г./, е създадена много добра, пълнокръвна работна среда, както стана въпрос и по-горе, в която всеки магистрат се чувства съпричастен и лично отговорен за ефективното разрешаване на възникналите проблеми в работата на съда като цяло. Това отношение на всеки един колега както към възложената му работа, така и към оценката и доверието в съда, е особено ценно.

Въпреки очертаващата се през последните години тенденция към намаляване на броя на постъпващите дела в АС гр.Силистра /такава е проявена в много широк план, засягайки почти всички съдилища/, ми се струва, че не е намаляла натовареността на съдиите,разбрана в по-широк смисъл, предвид усложняването и разнообразяването на казусите, с които са сезирани и липсата на обективна възможност за някакво специализиране. Без да изпадам в подробности, ще маркирам, че образуваните през 2016 година дела са 348, срещу постъпилите през 2015 година общо 316 дела, които са били с 40 по-малко в сравнение с 2014г. /356 дела/. Нивото на постъпления на оспорвания по ЗУТ и ЗКИР бележи спад, независимо, че след изменението на ЗУТ от края на 2012г.,трайно е очертана тенденция в страната на стремително намаляване на съдебните оспорвания на актове на администрациите по кадастъра, строителния контрол и устройството на територията.Необяснимо голямо обаче, е намалението на касационни дела от наказателно административен характер - въпреки, че през 2016г. са постъпили с 12 дела повече в сравнение с 2015г., през последните три години, средното постъпление е около 150 дела от този вид, като неизменно сме отчитали значително и задържащо се намаляване на тези дела, при сравнение с техния брой от 2013г. и предхождате я - средно по около 280-290 дела на година.

В същото време е налице увеличение на делата по КСО, а предвид действащата от началото на 2014г. промяна в чл.133 „Местна подсъдност” от АПК, се наблюдава запазване и на увеличението на постъпилите първоинстанционни административни дела през 2016г.,главно по ЗДСл, ЗМВР, ЗОДОВ, ЗПЗП и др.При така описаната обективна картина, броят на свършените дела през 2016г., от общо разгледаните 389 - е 323, от които в срок до 3 месеца - 284, или 87.83%. За сравнение - през 2015г. от общо разгледаните 402 дела,свършените дела в срок до 3 месеца са представлявали 94.18%., а през 2014г.- 94.43%. От така обобщените данни следва извод, че при запазване на почти постоянната стойност на относителния дял на решените дела до 3 месеца - над 94%, през 2016г. е налице известно влошаване на този показател - 87.83%, което е в пряка връзка с разгледаните значително по-сложни от фактическа и правна страна дела. Понижението на величината, обаче, не е чувствително.

Горните съпоставки са нужни и със значение за настоящия анализ, защото от месец октомври на 2013г.,в Административния съд гр.Силистра, работят 3 съдии, въпреки съществуващия /и зает/ щат за 4 магистрати, тъй като съдия Светослав Сла-

вов беше командирован във ВАС, а на последния конкурс, получи оценка 6.00, което поставя извън всякакво съмнение повишаването му в длъжност „съдия във ВАС“. Последното извиква на дневен ред въпроса с кадровото обезпечаване на Силистренския административен съд, което е от особена важност. На всеки действащ съдия е добре известно, че съд, който разглежда почти половината от нормативно възложените му дела в състав от трима съдии, не би могъл да работи пълноценно с общо трима съдии, защото всеки един отвод, или отсъствие поради болест, или друга неотложна и непредвидима причина, налага отлагане на цялото заседание поради невъзможност да бъде сформиран тричленен състав. Това е недопустимо, а и неоправдано, тъй като се злепоставят интересите на страните по делата и правото им на бърз съдебен процес, защото след определяне на друг съд от ВАС, същите се налага да пътуват до съответния областен център; да получат съдебния акт с известно забавяне поради процедирането по чл.133 ал.6 АПК; да претърпят оскъпяване, свързано с доказването /разходи за свидетели напр./ и други, добре известни на членовете на СК на ВСС, неудобства. Ето защо, една от водещите задачи през предстоящия 5-годишен мандат, следва да бъде полагането на усилия за своевременно обявяване на конкурс за заемане на подлежащата на овакантиране четвърта съдийска бройка, което ще се отрази на общата работа на съда - в посока на нейното подобряване.

Причини за забавяне на разглеждането на някои от делата: Един от факторите е съдебната ваканция. Значение имат и нормативните срокове по чл.163 ал.2 АПК; 1-месечния срок за обнародване на съобщение за оспорване на общ или нормативен акт по чл.181 АПК, както и случаите по чл.215 ал.4, вр. с чл.129 ал.1 ЗУТ, свързани с изискването за обнародване в ДВ на заповеди за одобряване на проекти за ПУП. Може би единствена причина за забавяне на някои касационни административнонаказателни дела /не в нашия съд, а по принцип/ - е липсата на втори тричленен състав. Освен това, съдът от м.10.2013г., т.е. през 2/3 от периода на изтичащия мандат, работи в силно редуциран състав, което е довеждало, в ситуации на отвод на някой от съдиите, до невъзможност да се формира и един касационен състав.

В обобщение, обаче мисля, че щом интересите на правосъдието и най-вече, централната задача на процеса - за истинността на фактите, налагат това, не е допустимо заради инструктивен, при това въведен със статистически цели срок, да се злепоставят интересите на страните и справедливостта.

Натовареността на съдиите-действителната, на тримата работещи, а не по щат, към разглежданите дела за 2016 година е 10.81% при натовареност спрямо делата за разглеждане за 2015 година от 11.17 % на съдия за един месец. Средната натовареност спрямо свършените дела през 2016г. е 8.97 % срещу 10.03% за 2015г. и също 8.97 % през 2014г. Чрез програмата за случайно разпределение, всички дела, независимо от вида, материята и сложността, се разпределят между магистратите при 100% натовареност за всеки един.

По показателя „средна месечна продължителност за разглеждане на делата“: през 2016 г. е 2.45 /приблизително 2 месеца и половина/, докато през 2015г. тя е била 1.39 месеца, а за 2014г. - 1.34 месеца. По показателя „срочност при изготвяне на съдебните актове“: средната продължителност за изготвяне на съдебния акт е 12 дни. Макар и чисто количествени, горните показатели са натоварени с много информация за качеството на правосъдието, защото не би било възможно да бъдат постигнати, ако съдиите не започваха работа по разпределените им дела още от деня на пос-

тъпването им. С първото разпореждане по делото, докладчикът проучва задълбочено административния спор, издирва относимата нормативна рамка, внимателно преценява установените и установими релевантни факти и, давайки указанията от чл.163 ал.3 и чл.171 АПК, търси оптималния път за справедливото решаване на сезирания го спор. Всички направени по-горе сравнения и следващите изводи от тях, са базирани на старата методика за изчисляване на натовареността на съдиите и органа на съдебната власт - броя дела разделен на броя съдии, като има два нюанса - отделно се изчислява броя на решените дела и броя на разгледаните през годината. Срещу този неефективен /бих го нарекла „вреден“/ начин за оценка на натовареността неизменно, във всеки годишен доклад, нашият съд се е противопоставял настоятелно, докато не бяха приети с Решение по Протокол №62/16.12.15г. на ВСС, в сила от 01.04.16г., Правила за оценка на натовареността на съдиите, които предизвикаха нова вълна от недоволство и съмнения за неправилна оценка на сложността на административното правораздаване изобщо, сред съдиите в АС-Силистра, с оглед първоначално заложените неоправдано ниски коефициенти за тежест на административните дела. След депозиране на писмено становище във ВСС, активно участие взехме в обсъждането на Правилата на форум на Асоциацията на българските административни съдии, която също излезе с официално становище по случая и, вследствие на реакциите на много други административни съдилища, бяха предизвикани допълнителни обсъждания в частта за административните дела /Приложение №1, съдържащо 49 групи дела/. Последното им изменение и допълнение по Протокол №29/20.12.2016г., ги направи в по-голяма степен съпоставими с тежестта на делата, разглеждани в Окръжните съдилища и внесе известна доза справедливост. Нямаме база /не е изминала една година/ за да отчетем натовареността на съдиите по тях, но чисто информативно ще отбележа, че за 9-те месеца на 2016г., през които се прилагаша, същата е както следва: за съда - 70, а по съдии, с отчитане и на допълнителните и специфични дейности по Правилата: М.Славова - 119.19; П.Георгиева - 97.36 и В.Раданов - 84.79, което дава заявка за постигане на по-справедливо отчитане на фактичката натовареност на магистратите.

Относно качеството: През 2016г. след касационна проверка пред ВАС, в съда са се върнали общо 49 дела. Съотношението между изцяло потвърдени и отменени съдебни актове е: 41 към 8 или: 83.67% потвърдени срещу 16.33 % - отменени. За съпоставка през 2015г., то е било приблизително 70% към 30%, а през 2014г., след касационна проверка пред ВАС, са се върнали общо 47 дела, при съотношение между изцяло потвърдени и отменени съдебни актове - 87.23% към 12.77%.

Не можем да подминем с голи статистически обобщения видимото влошаване /през 2105г./ на този качествен показател, преценен по гореописания механизъм - потвърдени/отменени спрямо обжалваните. Сравнителният анализ сочи, че през годините броят на изцяло потвърдените решения и определения, с незначителни колебания, е нараствал и като абсолютна величина и като процент, като само през 2015г. е налице спад под нивата от 83-84% изцяло потвърдени актове. *Какво следва като извод:* Качеството на постановените съдебни решения и определения е високо, вкл. и през 2015г., като не намирам основания за съмнение в професионализма на съдиите. По-скоро изглежда, че с натрупания опит и знания, сме придобили смелостта да решаваме споровете иновативно, да мислим творчески, мотивирайки решаващите си изводи, независимо от добре познатата ни съдебна практика, а понякога и въпреки нея. Налице е високо съзнание за

отговорност на съдиите за качеството на правораздаването и свързаното с него чувство за справедливост, което следва да бъде подкрепено и стимулирано, защото в крайна сметка съдебната практика ще се развива благодарение и на смелите разрешения, давани на казусите от първоинстанционните административни съдилища.

Имам дълбока вътрешна убеденост, обаче, че при отчитане дейността на съдилищата, в зададените задължителни раздели на годишните доклади, се пропуска нещо важно: - отчитането на едно друго, не по-малко значимо съотношение: *между подлежащите на обжалване съдебни актове, постановени през отчетната година и обжалваните, съответно отменените спрямо всички обжалваеми актове*. Това се налага не за да бъде омаловажено обсъденото по-горе влошаване на показателя „потвърдени/отменени актове спрямо обжалваните” през 2015г., което засега стои като изолирано явление в практиката на съда, а за да се изведе друг важен показател - *колко от подлежащите на обжалване съдебни актове са били оспорени и ако не са - защо?* Намирам такъв един критерий за съществен при преценката на качеството на правораздавателната дейност, защото той дава информация относно следните важни въпроси: удовлетворени ли са страните от полученото правосъдие, приемат ли постановения резултат за справедлив и съответен на закона или по други някакви съображения не сезират ВАС? Отговорите на тези въпроси пряко се свързват с качеството на административното правосъдие в съдебния район, като имат отношение и към доверието в съдебната система.

През 2016г. от свършените 323 дела, актовете по 136 са подлежали на инстанционен контрол, като от тях са обжалвани 55 съдебни акта, или 44.44%, а отменени са 8. Следователно, от постановените общо 323 съдебни акта, слагащи край на производството пред АС-Силистра, 315 са произвели своето правно действие, като потвърдени от ВАС или необжалвани, което представлява 97.52%. За проблемната 2015г.- от решените общо 361 дела, подлежащи на касационен контрол са били 135, от тях са обжалвани 55, което представлява 40%. Или, *по отношение на около 60% от произнесените съдебни решения и определения, подлежащи на обжалване, традиционно през годините, страните са нямали причини и не са поискали касационна проверка*, което е индичия за удовлетвореност от постановения резултат. Отменените общо 8 акта от ВАС през 2016г. представляват по отношение на всички 136 обжалваеми - 5.88%. Струва ми се, че е важно това обстоятелство, тъй като е мерило, от една страна, за качеството на правораздавателната дейност в съда, а от друга - за доверие в административното правосъдие.

В подкрепа на горното са и резултатите от извършената през 2014г. в Административен съд Силистра, планова проверка от Инспектората към ВСС за периода 01.01.2012г.-31.12.2013г. В Акта за резултатите, проверяващите са констатирали, че е създадена много добра организация на работа, независимо от неудовлетворителните условия на труд. Стриктно се прилага принципа по чл.9 ЗСВ за случаен подбор на докладчик чрез електронно разпределение на делата. Констатирана е нормална натовареност, ритмично насрочване на заседанията, бързо разглеждане и приключване на делата, спазване на законово определените срокове.

По отношение работата на съдебната администрация е установено, че се работи срочно, прецизно, акуратно се вписват съдопроизводствените действия в книгите и електронната деловодна система и осигуряват откритост, достоверност и пълнота на информацията. Въпреки, че са малко на брой делата с отменен ход по същество, за събиране на нови доказателства, препоръките на проверяващите са да се предприемат действия за преодоляване на този пропуск. Много добро впечатление е направи-

ло на екипа, че всички съдии постановяват съдебните си решения в едномесечния срок по чл.172 АПК. По отношение на качеството на работа е констатирано, на база процентно съотношение на дела на потвърдените от всички обжалвани актове, много добро качество на работа на съдиите.

В обобщение: Запазен е сравнително високият процент на свършените дела, включително с постановен краен акт, в 3 месечен срок спрямо всички свършени дела, който е около 90%.Потвърдените съдебни актове, при обжалване и протестиране, са повече от 82-83 % от всички проверени по касационен ред, като процентът на отменените е значително под 20%.През последните 3 години няма обезсилените съдебни актове. Всичко това говори за едновременно нарастване както на сложността на разрешаваните спорове от АС гр.Силистра, така и на качеството на правораздаване, за което съм убедена, че главната причина е в отличния микроклимат и професионализма на съдиите.Тази реална ситуация в съда облекчава до голяма степен дейността на неговия административен ръководител.

Основните принципи, на които е базирана предлаганата стратегия за развитие на АС гр.Силистра са за прозрачност, предвидимост и отчетност в дейността на институцията, което извежда на преден план **следните цели**:

1/ Справедливо, бързо, ефективно, достъпно и прозрачно правосъдие;

2/Независимост,безпристрастност, компетентност и отговорност на съда, при реално разделение на властите и недопускане на нерегламентиран натиск върху магистратите;

3/ Повишаване общественото доверие в съда.

Следвайки неотклонно постигането на горните цели мисля, че не бива да се изпуска главното - постигането на оптимален баланс между сроковете и качеството на правораздаване.Не може заради препоръчаната ни бързина да злепоставяме истината по делата и това е дълбока моя вътрешна съдийска убеденост.В тази връзка са актуални следните приоритетни направления на дейността на Административния съд гр.Силистра:

Осигуряване на справедливо, ефективно и надеждно административно правораздаване в законоустановените срокове:

Периодична оценка на натовареността на съдиите чрез използване на Системата за изчисляване на натовареността на съдиите /от 01.04.16г./,посредством която, с новите 49 групи административни дела по Приложение №1, се цели, а вероятно и ще се постигне,справедливост при оценката на действителната натовареност на всеки един съдия.Съвместно обсъждане на срещите на съдиите в АС-Силистра, на противоречията в правоприлагането при сходни или идентични казуси, както и ежемесечен анализ на върнатите дела от ВАС, с цел **уеднаквяване на практиката** на различните съдии-докладчици. Използване на статистическите отчети и справки за вземане на управленски решения, както и за ефективно разпределение на ресурсите и намаляване забавянето на делата,вкл. ежегодното одобряване на план за организиране на непрекъснато работно време на деловодството и другите звена в съда.

За постигане на резултати в горния смисъл намирам,че **кадровата обезпеченост** на АС-Силистра, е напълно достатъчна.Съдът разполага с щат за 4 съдии и 13 служители,чиято енергия е насочена към осъществяването на главния приоритет - подобряване на правораздавателната дейност.Този кадрови ресурс е достатъчен за поемане обема на работа в съда, отчитайки интензитета на тенденцията към услож-

няване на казусите. Създадена е готовност за пълна взаимозаменяемост между магистратите /липсват обективни условия за някаква вътрешна специализация/ и при наложително отсъствие на някой от тях по време на насрочено еднолично заседание /напр. внезапно заболяване/, делата веднага се преразпределят между съдиите, които са на работа, вследствие на което не е допускано отлагане на съдебно заседание по горната причина през последните 3 години. Този подход налага и подобряване организацията на работа на съдебните служители, чрез поддържане нивото на компетентността им /обучения и курсове/; стриктно прилагане на процедурните правила за докладване на нарушенията на Етичния кодекс на съдебните служители и предприемане на последващи действия; спазване принципите за добро финансово управление и прозрачност на публичните средства. В Административен съд гр.Силистра е изградена и функционира Система за финансово управление и контрол /СФУК/, която обхваща правила и процедури, касаещи цялостната дейност на съда. Съотношението магистрати-служители е 1:3.2, а съотношението между магистрати и съдебни служители, участващи пряко в съдопроизводството /специализирана администрация/ има числена равностойност 1:2. Поради липсата на щатове за административен секретар, архивар, статистик, касиер, домакин, служител по сигурността на информацията и други, с дължностните характеристики на работещите служители, са възложени за изпълнение някои от задълженията на горепосочените длъжности.

Делата в АС-Силистра, както и навсякъде другаде, се разпределят на случаен принцип /чл.157 ал.2 АПК/, като се използва предоставената ни от ВСС централизирана автоматична електронна система за разпределение на делата според поредността им на постъпване, в сила от 01.10.2015г. Следваме и изработените стриктни вътрешни правила за разпределение на делата, когато програмата не може реално да се използва /напр. при разпределение по дежурство, изборът е предопределен/ или когато някой съдия е в разрешен отпуск за повече от 5 дни, което предполага, че първоначалното му запознаване с делото ще стане след около седмица. Това разрешение е справедливо по отношение на съдиите и коректно спрямо страните по делата, тъй като с техния спор се заема веднага /от деня на разпределение на делото/ определен съдия-докладчик. Добра е и работещата в момента практика на даваните дежурства от съдиите, които се произнасят по искания по чл.75 ДОПК, обжалване на действия на администрацията по чл.250 и следващите от АПК; жалби срещу ПАМ по чл.63 ал.4 ЗМВР /24-часовото задържане/ и др. Дежурствата в АС-Силистра са седмични и се дават по предварително утвърден график за месеца, публично оповестен в съда. Делата, които се разглеждат от дежурния съдия не се разпределят на случайния принцип, а с опцията „по дежурство“, поради което това изключение е предварително регламентирано и оповестено. Все за осъществяване на горния приоритет ми се струват важни предприетите мерки, включително с нарочни правила, за контрол на всички образувани, но ненасрочени дела /спрени; оставени без движение/, чрез ежемесечен доклад и проверка от съдията-докладчик.

Повишаване доверието и качеството на обслужване на гражданите и юридическите лица в една достъпна, прозрачна и добре работеща съдебна система:

Към настоящия момент в АС гр.Силистра се извършва периодичен анализ на отменените и изменени актове от ВАС и причините за това. На ежеседмични общи събрания на действащите съдии се обобщава собствената ни практика, което е от значение особено по делата по ЗАНН, които решаваме като касационна инстанция.

Уеднаквяването на практиката по този тип дела е важно както за административно-наказващите органи, така и за гражданите. Практиката с провеждането на общи съдийски събрания следва да продължи с цел отстраняване на различния процесуален подход и противоречиви материалноправни отговори, давани понякога от различните докладчици по делата. Понастоящем съдът работи в прозрачна и предвидима среда, според мен, което се постига с незабавното публикуване на съдебните актове на интернет страницата на АС гр.Силистра. Ще бъде добре, с цел осигуряване облекчен достъп до съдебните актове, ако бъде създаден и внедрен софтуер, позволяващ извършване на търсене в сайта на съда по различни признаци - по нормативна материя; по номер на дело и други.

Следва да продължат традиционно добрите отношения с другите органи на съдебната власт в Силистренска област. Практиката на извършване на анализ и оценка на нуждите от обучение сред целия състав на съда /съдии и съдебни служители/ ще се утвърждава като се повиши нейната конкретика и се наложи яснота по приоритетите /"обучителен план"/ още до края на месец януари на всяка календарна година. Единно е мнението на съдиите от АС-Силистра, че изключително полезна и работеща форма на обучение са участията в регионални семинари и тематични срещи, която практика следва да се утвърждава, включително със съдействието на НИП.

С цел повишаване на общественото доверие в съда мисля, че следва неотклонно да продължи воденето на паралелен аудиозапис в съдебната зала, както и да бъде преодолявана анонимността на съдебните служители, чрез постоянното носене от тях на табели с имената и заеманата длъжност. Поддържането на кутия за сигнали за корупция до ВСС както и на информация /в писмен вид на таблото на съда/ за начина, по който гражданите и ЮЛ могат да отправят своите мнения, предложения и оплаквания, се утвърди като неотменима част от работата на съда. Периодично /два пъти в годината/ се предоставят на гражданите, посещаващи АС-Силистра, анкети, свързани с административното обслужване и сроковете при решаване на делата. Резултатите, след обобщаването им, се използват за вземане на управленски решения.

Тук е мястото да бъдат отбелязани и допълнителните усилия, полагани от съдиите за укрепване на гражданското доверие в съдебната власт и за развитие на правната доктрина, като за последното, принос има съдия Валери Раданов - носител на трайно изяви интереси в тази област и реално постигнати резултати: През 2015г. са подготвени за печат и публикувани следните негови статии: 1. „Касационното решение като източник на сила на присъдено нещо в административно-наказателния процес”, сп.„Наука и технологии”; 2.„Бележки върху законопроект от 24.09.2015г. за изменение и допълнение на АПК в частта за касационното производство”- публикувана в професионалния правен сайт „Предизвикай правото!”; 3.„Доказателствата в касационното административно-наказателно производство”- бр.1 на сп.„Норма” през 2016г. През същата са публикувани още: “За изменението на наказателното постановление от касационната инстанция”- сп.“Правна мисъл”, 2016, №4 и „Характер на съдебното производство по оспорване на въззивни административно-наказателни решения”- електронно сп.„Право, политика, администрация“, 2016, т.ІІІ, №2.

Съдиите Павлина Георгиева и Маргарита Славова са ангажирани лично с образователната програма сред ученици „Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури”, като през първия учебен срок /2015/2016г./ изнесоха лекции в по две паралелки от ІХ-ти клас на Природо-математическата гимназия, Езикова гимназия и СОУ”Вапцаров”. През втория учебен срок представиха темите пред учени-

ци от X-ти клас в часовете по „Етика и право”. В тази насока продължава дейността им и през учебната 2016/2017г. с ученици от Професионална гимназия по стопанско управление, администрация и услуги „Атанас Буров“ гр. Силистра.

Ежегодно се провежда Ден на отворените врати на АС гр. Силистра, който традиционно се организира на девети май - деня на обединена Европа. През последните 3 години същият беше широко отразяван от медиите, вкл. национални, а съдът - посетен от много граждани, за което главната заслуга е на съдия Георгиева. Тя подготвя, със съдействието на преподаватели по история и обществени науки в гимназиите ученици, които осъществяват симулирани административно-съдебни процеси в съдебната зала, облечени в тоги и подготвени по конкретните казуси със собствено виждане за справедливото им разрешаване.

Относно работата с медиите ми се струва, че следва да продължи практиката с осигуряване на допустимата /предвид фазата на съдебното производство/ информация, тъй като те именно се явяват посредника между обществеността и съда. Силистра е неголям областен град, в който сравнително рядко се случват събития, представляващи особен медиен интерес. Независимо от това, имаме изработена наша собствена медийна стратегия от 12.05.2008г., която следваме стриктно, а при необходимост - актуализираме, съобразно препоръките на ВСС и ВАС. Регулярно се публикуват на сайта на съда прессъобщения - при разглеждане на протести и жалби срещу подзаконовни нормативни актове; за дела по Изборния кодекс; за семинарни занятия, на които домакин е АС-Силистра, с посочване на лекторите и гостите на събитието и други. В този контекст намирам за удачно съдът да създаде собствена Фейсбук страница или да се включи активно в някоя от другите социални мрежи, където реално и изпреварващо протичат информационните процеси. С поддържането ѝ следва да бъде натоварен служителът, определен за връзки с обществеността, който по силата на горното задължение и без друго трябва да следи публикациите, вкл. оценките и мненията в социалните мрежи, свързани с работата на АС-Силистра. С цел получаване на по-подробна информация за обществените нагласи и очаквания от административното правосъдие в града, би било добре периодично /напр: два пъти годишно/ да се публикуват на сайта на съда *on-line анкети*, чрез конкретно поставени въпроси, за тяхното социологическо обобщаване и съобразяване в съдебната ни работа.

Информационно и технологично модернизиране: Компютърна, офис техника и програмни продукти, подпомагат работата на съдиите и съдебните служители. Всички работни станции са свързани в локална мрежа, изградено е общо сървърно пространство за публикуване на вътрешно-ведомствени документи и обмен на актуална информация; на разположение е интернет-достъп, чрез който се осигурява работата между програми и уеб-базираните им препратки, търсенето на допълнителна информация - бързо и непосредствено.

За управление на делата в съда се ползва програмен продукт на „Информационно обслужване” АД, клон гр. Варна - САС „Съдебно деловодство”. Продуктът осигурява възможност за достъп до присъединените в електронен вид документи, свързани с делата, осигуряван посредством автоматизирана система за публикуване на съдебните актове. Създадени са електронни досиета /електронни папки/ на всички дела, които включват освен първоначално постъпили документи, още и актовете на съдията докладчик по движение на делото, заключения на вещи лица, протоколи от съдебни заседания, т.е. всичко, което съдържа досието на хартиен носител. През 2016 година служителите успоредно работиха и с Единната деловодно-информационна система, разработена по проект, с бенефициент Върховен административен съд, която предстои да бъде внедрена окончателно през месец април на 2017г.

Продължава да се ползва програмният продукт ЦУБИПСА - Централния уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебни актове. Информацията се обновява автоматично всеки ден. На интернет-страницата, съгласно изискванията за публичност и прозрачност в дейността на съда, може да се визуализира графика на заседанията, обявленията, постановени и влезли в сила съдебни актове, вътрешни правила, касаещи дейността, банковите сметки, кординати на съда, отчетните доклади и статистически форми, да се изтеглят декларации и молби, за улеснение на гражданите, както и друга полезна информация. Служители на съда са определени за длъжностни лица с достъп до национална база данни „Население”. Посредством абонамент, ползваме правно-информационна система АПИС с основни модули АПИС-Право и АПИС-Практика, както и модульът Евро-Право, които предоставят възможност за информираност във всеки един момент, широк поглед върху документи, както и детайлирано търсене без излишен разход на време.

АС-Силистра е обезпечен общо с 18 компютърни конфигурации, 10 принтери, 2 мултифункционални устройства, 2 копирни машини, 1 скенер и 2 сървъра, с прилежащи към всеки компютър и към сървър UPS-устройства. Наличните компютърни конфигурации, обаче, са придобити през 2007г.-2008г. и въпреки извършваните ремонти, вече са морално остарели. Половината от тях поддържат единствено Windows XP, което е спряно от поддръжка. Това намалява надеждността и сигурността на работа. След проведена обществена поръчка от ВСС, през м.12.2016г. получихме три нови компютърни конфигурации, едно сканиращо устройство и един лаптоп, които, макар и крайно полезни и навременни, не решават проблема. Поради недостиг на средства за закупуване на тонер касети не се използват всички принтери.

В обобщение, може да се направи извод, че Административният съд гр.Силистра е обезпечен с информационни системи, които обхващат цялата дейност и способстват за побърза и лесна обработка на информацията, делата и административната документация, но се нуждае от поетапна подмяна на компютърната техника.

Относно материалната обезпеченост на съда: На този въпрос ще отделя по-голямо внимание, тъй като е „болен“ за нашия съд и може би изцяло лежи в основата на личната ми ангажираност с неговото разрешаване! С изменението на КРБ /ДВ, бр.100/18.12.15г./ и на ЗСВ /с ДВ, бр.28/16г./, управлението на недвижимите имоти на съдебната власт беше изведено от правомощията на МП и възложено на ВСС, което доведе до създаване на Комисия „Управление на собствеността“ към ВСС, членове на която са и членове на настоящата Съдийска колегия на ВСС.

Наложително е да акцентирам върху необходимостта от приключване на процеса за битовото устройване на съдебната институция чрез изграждане на пристройка към съдебната палата в гр.Силистра, защото друг приемлив, икономически оправдан и съответен на функцията на орган на съдебната власт, вариант - няма!

До настоящия момент Административен съд гр.Силистра не разполага с документ за легитимирането си като ползвател на предоставените му от Министерство на финансите - Агенция за държавна финансова инспекция, четири помещения /три стаи и една учебна зала с обща площ от 213 кв.м./, тъй като не е осъществявана съгласувателната процедура по чл.15 от Закона за държавната собственост, респ. няма решение на МС, взето след предложение на Комисията по чл.7-чл.10 от Правилника за прилагане на ЗДС. Последното ни изправя пред някои неразрешими проблеми, като например невъзможността, поради липса на правно основание, да бъдат възстановени раз-

ходите на АДФИ за *такса битови отпадъци*, каквато, в съответната част, със сигурност съдът дължи, тъй като фактически ползва помещенията.

Този проблем „набира скорост“! По инициатива на новия директор на АДФИ г-н Георги Начев, с нас се свързва по телефона главният секретар на Агенцията, за да ни предупреди, с много коректен тон, че ако не се заплати задължението за ТБО за всичките претендирани години /2012г.-2016г./ от АС-Силистра, няма да бъде подновено споразумението за съвместно ползване на четвъртия етаж в сградата, което ще наложи да я напуснем! Ситуацията е много притеснителна, а тя ще става все повече и реално застрашаваща, защото АДФИ имат пълното право да искат въпросното плащане. В противен случай, ще трябва да обясняват при един одит от Сметната палата, защо вместо да печелят от предоставената им държавна собственост - губят и, защо не са я предоставили на друга институция, която ще си плаща всички разходи. От своя страна, до края на 2015г., Министерството на правосъдието, а впоследствие и ВСС /разговори сме водили многократно/, показват желание за бързо и справедливо разрешаване на проблема /дължимата ТБО към края на 2014г. беше по-малко от 2000 лева/, но не може да бъде намерено правно основание, на което да се преведат тези пари на АДФИ щом не можем да се легитимираме като „ползвачи“ собствеността по реда на ЗДС. От този „омагьосан кръг“ следва да излезем всички институции с достойнство, защото принципно дори не съществува правен спор - налице е управленски проблем, извън компетентността на Административния съд гр.Силистра. *Не мога, обаче, да не регистрирам основателната ни тревога, че може да бъдем поканени да освободим заетите от съда в момента помещения, което отваря базов проблем - къде ще продължи дейността на съда?*

От една страна, е възможно предоставянето на ползването на заетите вече от АС-Силистра помещения на четвъртия етаж по реда на чл.15 ЗДС, респ. ППЗДС, което да даде възможност за коректно заплащане на всички разходи, генерирани от нашата дейност, но следва да бъде преценено - нужна ли е на правосъдието тази част, от четвърти етаж, без асансьор, в една голяма сграда, в която са настанени още няколко други държавни институции. Ако бъде предоставено ползването, ще следва ежегодно да се заплащат разходи за издръжката на помещенията, без значение дали са ни нужни и доколко се ползват.

Отделно от това, перманентно се появяват проблеми с ползването на общата парна инсталация, обслужваща две обособени, но свързани помежду си, сгради - едната преимуществено ползвана от НАП, а другата, в която е и съда - преимуществено ползвана от НОИ. През настоящия отоплителен сезон проблемът с парното се задълбочи, тъй като НОИ, които са собственици на първите два етажа от сградата и на част от 3-ти етаж, си изградиха самостоятелна отоплителна инсталация и излязоха от многостранното споразумение между институциите, свързано с ползването на общото котелно стопанство, профилактиката и поддържането на парната инсталация в двете сгради. Временно въпросът е решен, тъй като НАП, като ползвачи най-голяма площ, поеха инициативата и обслужват парната инсталация, но разрешението е крайно несигурно, а съдът, с ползваните от него 200-300 кв.м. от един етаж на едната сграда - не е в състояние да поддържа тежката отоплителна система, а и икономически не е оправдано. За целите на настоящата концепция, не е нужно да се излагат всички текущи проблеми, но е важно да бъде поставен акцент върху извода, формиран през 10-годишното функциониране на съда на тази част от четвърти етаж, без асансьор - че не е целесъ-

образно неговото разширяване при така описаните условия, най-малкото защото мястото на орган на съдебната власт не е това, а и защото:

- не е гарантиран достъп до правосъдие на всички болни хора и инвалиди, които не могат да изкачват стъпалата на четири етажа, за да се явяват в съдебната зала;

- не е възможно ефективното осъществяване на пропускателен режим съгласно Наредба №4/10.01.2008г. за правилата и нормите за безопасност и охрана при проектиране, строителство, реконструкция, модернизация и експлоатация на обектите на съдебната власт, от Областното звено „Съдебна охрана“, поради наличието на помещения на още четири държавни институции на етажа- Сметна палата;АДФИ;Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество и НАП, както и липсата на реално пространство за поставяне на скенер и другите необходими съоръжения за нейното извършване;

- липсват каквито и да е обективни условия за създаване на Регистратура за класифицирана информация, за което подлежим на санкциониране от Държавната комисия по сигурност на информацията /ДКСИ/, но при няколкократните проверки от техни служители, запознавайки се с реалностите на етажа, не е предприета подобна мярка, засега.

Затруднения в дейността на съда съществуват още немало, но те засягат изцяло неговата работа, например: липсата на подходящо помещение за архивиране на делата; стая за запознаване с делата; крайно неблагоприятните условия на труд на деловодителите, които работят в преградено с PVC дограма фоайе, пригодено за „деловодство“ и т.н., но изрично изброените по-горе, са несъмнено с отражение върху статуса, авторитета и съответно - доверието в съдебната власт. Ето защо тези затруднения не могат да бъдат negliжирани. Тяжното съществуване, само по себе си, не позволява реализирането на евентуално разширяване на площта за съда на етажа, ползван от общо 5 държавни институции - всяка с различен облик и предмет на дейност и с различен пропускателен режим. *А освен това въпросните институции са страни по административни спорове, решавани от АС гр. Силистра.*

Предвид гореизложеното, според нас единственото възможно, полезно за правосъдието и за гражданите, решение е изграждането на пристройка на сега съществуващата Съдебна палата в гр. Силистра, чието проектиране приключи успешно с издаденото **Разрешение за строеж №137/22.12.2015г. /РС/**. Вече една календарна година измина от 3-годишния срок за неговата реализация /определен от гл. архитект/ и, ако същото изгуби своята валидност, ще се наложи да влезем в нови административни процедури. Поради това, настоятелно сме се обръщали /вкл. с Молба, изх. №1/03.01.2017г./ към Комисия „Управление на собствеността“ към ВСС, за предвиждане на нужния ресурс по процедиране на обществена поръчка за избор на изпълнител на строителството, като имаме обосновани очаквания за разрешаването на поставения проблем. Ето защо намирам за особено важен въпроса за своевременното устройване със сграда на АС-Силистра, което ме мотивира да поставя акцента в личните си усилия на тази кауза.

Това са накратко основните ми виждания за бъдещата работа на Административен съд гр. Силистра.

С УВАЖЕНИЕ: _____